

Marcsák Gergely

FEDOR¹

Felszegett fővel egy sebes patakban
sikló úszik, a Turja felé siet,
annak partján pedig magányos vadkan
fürkészkéz, keresgél, kortyolja a vizet.

Saját fényében fürdőzve az égen
fenséges királyként trónol fent a Nap.
A sok lankás hegy körben olyan éppen,
mint számos hatalmas aborakalap.

A folyó, mikor rápillant e tájra,
belehabarodik reménytelenül.
Kapaszkodna hát kőbe, fűzfaágba,
mégsincs más választás – menni kényszerül.

Csalódott habját Ungba veszni látta
Perecsenyből jövet Fedor Fekete,
s mint Philippides előtt egykor Spárta,
felsejlik számára Turjaremete.

Ám, hogy kerülje a görög végzetét,
lazíthat, mielőtt a vasgyárba érne.
Postás ő, nem pedig uradalmi cseléd.
Híreket szállít a lemkók földjére.

Árnyékot keres, bodza alá térdel,
űzi a déli Nap, iszonyú zsarát.
Melléhez szorítja csonka kezével,
úgy dugaszolja ki lóbőr kulacsát.

1 Fedor Fekete (1789–1839), a turjaremetei (Ung vm.) vasöntőde egykori postása, akinek tiszteletére a vidéken emléktáblát és szobrot avattak, valamint maratonfutó verseny is őrzi a nevét.

És mint a sziklát Szent László forrása,
mossa száraz torkát jó szerednyei,
majd felfigyel egy apró csobbanásra,
mely tekintetét a vízre tereli.

A habok közé csodás ifjú dől le,
alkalmi pamlaga egy sziklazátony.
Eszményi teremtés: mosolygós, szóke,
épp, mint Gábrriel az ikonosztázon.

Még póresége is rangot sugároz,
alkata daliás, bőre meg kreol.
Vidékünkől oly idegen e pátosz –
mereng magában az ámuló Fedor.

E szokatlan vándor vajon ki lehet?
Küldetés hozta, vagy a kalandvágya?
Postásunk, aki tudja az illetet,
dicsőség Jézus Krisztusnak – kiáltja.

Fölágaskodik, mint eleven fárosz,
a talpra szökkent húsölő idegen,
majd kalapját, botját kapja magához,
s mintha csak lógna légből font zsinegen,

viszontválasz helyett úgy röpül tova,
míg Fedorunknak leesik az álla.
A földi utak eltökélt vándora
égi szaktársát nézi kővé válva.

Térdre borul, s a keresztet mellére
imát rebegve számlálatlan hányja.
Káprázat? Angyal? Mesék tündére?
Ki ez, s miért nőtt bocskorára szárnya?

Vagy lázálom gyötör? Szemverés, rontás?
– hánykódik lelke, mint veszteglő csónak.

Szekérszögésre ocsúdik a postás
bűvköréből a pompás víziónak,

rohan is elébe: hová, cimbora?
A hámorba tartok – szól a felelet.
Vigyen engem is, és járjon ostora!
Hatalmas hírt viszek. No, meg levelet.

S bár e nagy hírről ma is pletykák járnak,
az esetről mégsem hallott a világ,
mert regéjét e furcsa találkának
díszes kályhák őrzik, s nem a krónikák.

